

Förslag till bildande av ett Vattenråd för Gullmarns avrinningsområde

Bakgrund

EU's ramdirektiv för vatten håller nu på att allt mer införlivas i den svenska vattenförvaltningen. Inom Gullmarns avrinningsområde har det sedan länge funnits samverkan mellan olika aktörer, men det finns dock ännu ingen fortlöpande organisatorisk bas för denna samverkan.

Vattenmyndigheten för västerhavet (placerat på länsstyrelsen i Göteborg) har föreslagit att det bildas Vattenråd inom respektive huvudavrinningsområde i västerhavsdistriktet, bl.a. för att stimulera ett lokalt engagemang i vattenfrågorna.

På Gullmarn/NOLIMP-seminariet i Uddevalla den 2 februari i år diskuterades bildandet av ett Vattenråd för Gullmarns avrinningsområde.

En förberedande grupp (minnesanteckningar finns från gruppens möten) har därefter utarbetat detta förslag till bildande av ett Vattenråd för Gullmarns avrinningsområde.

Vattenrådets geografiska omfattning

Hela Gullmarns avro föreslås ingå i vattenrådet, för att få en helhetssyn på vattenkvalitetsfrågor i sjöar, vattendrag, grundvatten och fjorden.

Detta hindrar inte att miljöövervakningen i Gullmarsfjorden kanske med fördel sköts av tex Bohuskustens vattenvårdsförbund.

Vattenrådets uppgifter

Arbetet med vattendirektivet är ännu i sin linda och den framtida rollfördelningen mellan olika aktörer i vattendistriktet samt rollfördelningen mellan staten och kommunerna är ännu inte klara. Det är därför för tidigt att lägga fast vattenrådets arbetsuppgifter men följande uppgifter kan vara lämpliga att starta med.

-Miljöövervakning (recipientkontroll), efter överenskommelse med vattenmyndigheten.

-Medverka i fortsatt arbete med statusklassning

-Medverka i att sätta upp miljömål för vattenarbetet

-Medverka i att utforma åtgärdsprogram

-Arbeta med lokal samverkan med olika aktörer och intressenter inom avrinningsområdet ("aktiv medverkan"), genom möten, information etc.

Vattenrådet arbete bör utvecklas i nära samverkan med vattenmyndigheten.

Mycket av det underlagsmaterial som behövs för vattenrådets arbete kommer även i framtiden att behöva tas fram av vattenmyndigheten / länsstyrelsen. Vattenmyndigheten ansvarar för de formella samråden och fattar beslut om miljömål, åtgärdsprogram och förvaltningsplaner.

Vattenrådets organisation

Vattenrådet måste kunna arbeta brett med att skapa engagemang och dialog med många olika aktörer i avrinningsområdet. Vattenrådet behöver också innehålla sakkunskap från de olika områden som rådet ska arbeta med. Samtidigt måste det finnas en samordnande grupp som håller ihop arbetet över alla olika områden och även utgör kontaktyta gentemot kommuner, allmänhet, företag, fiskevårdsorganisationer, myndigheter m.fl.

Av kommunerna berörs fr.a. de 6 kommuner med mer än 1% av tillrinningsområdet till Gullmarn. Dessa är Färgelanda, Munkedal, Dals-Ed, Lysekil, Uddevalla och Bengtsfors kommuner. Kommunernas representanter kan lämpligen väljas så att det i vattenrådet finns företrädare för de olika kommunala verksamheterna – fysisk planering, vatten/avlopp, näringslivsenheter och miljökontoren.

Eftersom vattenmyndighetens beslut (tex om åtgärdsprogram och förvaltningsplaner) kommer att föregås av formella samråd, bl.a. till kommunerna, så torde det inte erfordras politiker i vattenrådet.

Förslaget är att **vattenrådet organisatoriskt består av en ledningsgrupp samt ett antal arbetsgrupper**, enligt följande.

Ledningsgrupp

I ledningsgruppen föreslås inledningsvis följande deltagare:

Representanter från kommunerna

Vattenmyndigheten

Länsstyrelsen

LRF

Skogsstyrelsen

Mellanskog

Arctic Paper

Ledningsgruppen bör hålla ihop arbetet i vattenrådet, initiera bildandet av arbetsgrupper, stötta dessa och sammanställa deras förslag samt samordna kontakterna med vattenmyndigheten.

Ledningsgruppen bör årligen sätta upp tydliga mål för vattenrådets verksamhet samt kontinuerligt följa upp arbetet.

Kopplat till ledningsgruppen behövs en samordnande kanslifunktion, som även stödjer arbetsgrupperna. Kanslifunktionen bör finansieras av vattenmyndigheten och kan kanske lämpligen samordnas med andra närliggande vattenråd.

För att stimulera ett lokalt engagemang föreslås vidare att medel söks till att projektanställa en processledare/vattenvårdare som kan bedriva ett aktivt och

uppsökande arbete hos alla de intresserade aktörer som finns i avrinningsområdet (se vidare under finansiering nedan).

Ledningsgruppen föreslås ha möten 2-4 ggr per år.
Vattenrådets juridiska form behöver klargöras inför ett bildande.

Arbetsgrupper

Det huvudsakliga arbetet i vattenrådet föreslås ske i olika ämnes-/sektorsvisa arbetsgrupper där berörda aktörer ingår. Dessa aktörer är förstås många fler än de som ingår i styrgruppen.

Exempel på arbetsgrupper som det kan vara aktuellt att bilda är:

-Miljöövervakning (recipientkontroll)	-Fiskevård
-Avloppsvatten	-Fysisk planering
-Dricksvatten	-Skogsbruk
-Jordbruk	-Information

Arbetsgrupperna kan arbeta sektorsvis eller geografiskt, beroende på vad som är lämpligast.

Några informella arbetsgrupper finns redan, tex för enskilda avlopp och miljöövervakning.

Kunskapsförsörjning

Det är viktigt att få in kunskaper från olika håll till vattenrådet och en bred kontaktyta behövs därför gentemot forskning, högskolor, myndigheter, organisationer och allmänheten. Många sådana kontakter är redan etablerade.

Vattenrådets finansiering

-Kostnaderna för deltagande i styrgruppens och arbetsgruppernas möten bärs av respektive organisation och utgör på så sätt en medfinansiering av vattenrådet.

-Miljöövervakningen måste bära sig själv genom särskild finansiering och överenskommelse behöver träffas om detta med vattenmyndigheten och övriga berörda parter.

-Kostnaden för vattenrådets kanslifunktion föreslås (enligt ovan) täckas av vattenmyndigheten.

-För att vattenrådet aktivt ska kunna arbeta med att skapa lokalt engagemang hos alla de aktörer och intressenter som påverkar och påverkas av vattenfrågorna föreslås att ca 500 tkr per år söks (från staten, EU eller annan finansiär) till att projektanställa en processledare/vattenvårdare. Detta skulle möjliggöra att bedriva ett aktivt, uppsökande och processinriktat vattenvårdsarbete i avrinningsområdet samt att producera olika typer av informationsmaterial.

-Kostnader för vattenvårdsåtgärder enligt kommande åtgärdsprogram ingår inte i vattenrådets finansiering.

Tidplan

- Förslaget har diskuterats på möten den 8 maj och 30 augusti 2006.
- Slutliga synpunkter inhämtas från förberedande gruppen (september 2006), som vid behov har möte vecka 40.
- Remiss till berörda kommuner (kommunstyrelsen) och organisationer (oktober 2006 – januari 2007). I remissen ombeds berörda parter att även utse sina representanter till ledningsgruppen.
- Under remisstiden håller vattenmyndigheten ett samverkansseminarium den 8 november i Göteborg.
- Om önskemål finns så kan även ett lokalt informationsmöte hållas under remisstiden (i så fall hålls det i Munkedal i mitten av november)
- Om remissvaren är positiva så kan Vattenrådets ledningsgrupp ha sitt första möte, senast i mars 2007.

Mer information om vattendirektivet, vattenmyndigheterna och Gullmarn finns på:

www.vattenportalen.se

www.vattenmyndigheterna.se

www.gullmarn.org